Ocenění L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě

Program společnosti L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě byl založen v Paříži v r. 1998 za účelem podpory žen – vědkyň. Cílem je oceňovat úspěchy etablovaných vědkyň i poskytovat podporu mladým vědkyním na počátku kariéry. V jeho rámci již bylo vyznamenáno více než 3 100 žen ze 117 zemí světa, dvě laureátky získaly Nobelovu cenu – Elisabeth Blackburn (medicína nebo fyziologie) a Ada Yonath (chemie).

U nás byl projekt uveden v r. 2006, současné ocenění činí 250 tisíc Kč. Soutěž je zároveň podpořena spoluprací s Akademií věd ČR a Českou komisí pro UNESCO.

Na vyhlášení 12. ročníku Pro ženy ve vědě 4. června 2018 v Buquoyském paláci, sídle Francouzského velvyslanectví v Praze, si ocenění odnesly dvě vědkyně, obě za práci v oblasti biologie. V průběhu galavečera proběhla také panelová diskuze na téma Postavení žen ve vědě s představením lokálních výsledků.

Jaká je role molekul asociovaných s imunogenní buněčnou smrtí při léčbě rakoviny plic a leukémie? Co stojí za narůstající odolností bakterie *Escherichia coli* vůči antibiotikům? Odpovědi naleznete ve výzkumech PharmDr. Jitky Palich Fučíkové, Ph.D., a doc. RNDr. Moniky Dolejské, Ph.D., vítězek ocenění L'Oréal-UNESCO. Debaty věnované postavení žen ve vědě se zúčastnila socioložka Marcela Linková, předsedkyně AV ČR Eva Zažímalová, laureátka projektu Pro ženy ve vědě z r. 2012 Natálie Martínková a pohled ze zahraničí přinesla Zuzana Macek Jílková.

„Zastoupení žen mezi vědci dlouhodobě stagnuje, v r. 2015 působilo ve vědeckém prostředí pouhých 26,9 % žen, což je od r. 2005 vůbec nejméně. V čele výzkumných vysokoškolských a dalších institucí výzkumu a vývoje, jako jsou grantové agentury, Rada vysokých škol nebo Rada pro výzkum, vývoj a inovace, stojí jen 10 % žen," upozornila M. Linková ze Sociologického ústavu AV ČR.

Do letošního ročníku se zapojilo celkem 57 českých vědkyň, do dubnového finále, kde projekty posuzovala odborná porota složená ze zástupců Akademie věd ČR, UNESCO a společnosti L'Oréal, jich postoupilo 14. Soutěžilo se ve dvou věkových kategoriích – do 35 let věku včetně a od 36 do 45 let.

1 Laureátky L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě 2018. Jitka Palich Fučíková (vlevo) pracuje v Ústavu imunologie na 2. lékařské fakultě UK a Fakultní nemocnice v Motole a v biotechnologické společnosti Sotio. Mikrobioložka Monika Dolejská (vpravo) působí ve výzkumném ústavu CEITEC na Veterinární a farmaceutické univerzitě v Brně. Foto: archiv AMI Communications

Více na www.prozenyvevede.cz

Prémie Otto Wichterleho 2018

Foto P. Jáchimová, AV ČR

Prémie Otto Wichterleho, prestižní ceny pro vědce do 35 let, letos získalo 23 mladých odborníků. Záběr jejich výzkumu sahá od geneze vulkanických kuželů na Marsu přes vybudování parazitologické laboratoře pro šimpanze v Keni až po sociologický průzkum života bezdomovců.

„Jsem ráda, že můžeme podporovat skvělé mladé lidi, kteří jsou budoucností Akademie věd i celé české vědy. A třeba se mezi nimi někdy objeví i další Otto Wichterle," řekla při slavnostním ceremoniálu 6. června 2018 v pražské vile Lanna předsedkyně AV ČR Eva Zažímalová.

Místopředseda pro II. vědní oblast Zdeněk Havlas pak odkázal na slova belgického imunologa Pietera De Somera: „Skutečný vědec v základním výzkumu je introvert, jehož těší hledat odpovědi na otázky, na které se nikdo neptal." Místopředseda pro humanitní a společenské vědy Pavel Baran doplnil, že úkolem vědce je odpovídat i na nepříjemné a ožehavé otázky, takové, na které se „radši" nikdo neptá, pro společnost však mohou být zásadní.

Komisi se sešlo téměř 50 návrhů od ředitelů jednotlivých pracovišť Akademie věd ČR. Ceny, které se udělují od r. 2002, jsou spojeny s finanční odměnou do výše 330 tisíc Kč.

- **Oblast věd o neživé přírodě**

Mgr. Jan Ebr, Ph.D., RNDr. Hana Lísalová, Ph.D., Mgr. Oleksandr Stetsovych, Ph.D., a Ing. Jakub Železný, Ph.D. (Fyzikální ústav), Mgr. Michal Doucha, Ph.D. (Matematický ústav), Ing. Daniel Gazda, Ph.D. (Ústav jaderné fyziky), Mgr. Petr Brož, Ph.D. (Geofyzikální ústav), a RNDr. Eva Pejchová Plavcová, Ph.D. (Ústav fyziky atmosféry).

- **Oblast věd o živé přírodě**

RNDr. Stanislav Musil, Ph.D. (Ústav analytické chemie), Mgr. Jaroslav Kočišek, Ph.D. (z Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského), Ing. Patrycja M. Bober, Ph.D. (Ústav makromolekulární chemie), Volodymyr V. Shvadchak, Ph.D. (Ústav organické chemie a biochemie), Mgr. Vojtěch Novohradský, Ph.D. (Biofyzikální ústav), MUDr. Helena Pivoňková, Ph.D. (Ústav experimentální medicíny).

- **Oblast humanitních a společenských věd**

Mgr. Petr Vašát, Ph.D. (Sociologický ústav), PhDr. et Mgr. Pavel Horák, Ph.D., a PhDr. Václav Šmidrkal, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv AV ČR), Mgr. Vít Punčochář, Ph.D. (Filosofický ústav), Mgr. Václav Smyčka, Ph.D. (Ústav pro českou literaturu).

Více na www.avcr.cz

© Nakladatelství Academia, SSČ AV ČR, v. v. i., 2018. Přetisk článků včetně obrázků se výslovně zapovídá. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.